ชื่อเรื่อง การประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
นักวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์
E-mail sspreecha@hotmail.com
คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตร และแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร โดยกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยอาจารย์ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และนักธุรกิจ/ผู้ประกอบการผู้ใช้บัณฑิต/ผู้ปกครอง/บุคคลทั่วรวมทั้งสิ้น 360 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสัมภาษณ์ และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.5) เห็นว่าระบบและกลไกในการพัฒนา การเปิด-ปิดหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยฯ และคณะในภาพรวมมีความชัดเจน ในขณะที่ส่วนน้อย (ร้อยละ 44.5) เห็นว่าไม่มีความชัดเจน และอาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.1) มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการและขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร และจัดทำเอกสารหลักสูตรเพื่อขออนุมัติหลักสูตรแต่ไม่ชัดเจน ในขณะที่อาจารย์ส่วนน้อย (ร้อยละ 8.4) ไม่เข้าใจในกระบวนการและขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร และจัดทำเอกสารหลักสูตรเพื่อขออนุมัติหลักสูตร

2. อาจารย์เห็นว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมีความสมบูรณ์ชัดเจนหรือมีความครบถ้วนมาก ซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ร้อยละ42.7) เนื้อหาของหลักสูตรในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ร้อยละ45.8) เนื้อหาในหมวดวิชาเฉพาะด้าน/วิชาเอก (ร้อยละ55.3) และแนวทางการจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ37.0) และเห็นว่าการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนของชุมชน/สังคมมาก (ร้อยละ11.5)

3. อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดหาอาจารย์หรือเตรียมความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอนมีความพร้อมระดับหนึ่ง (ร้อยละ 59.4) การเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน ไม่มีความสมบูรณ์ (ร้อยละ15.2) การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน เป็นการบริหารปกติทั่วไป (ร้อยละ 55.3) ข้อมูลด้านการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อเป็นแบบปกติทั่วไป (ร้อยละ 69.7) ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย/วัตถุประสงค์การศึกษาบ้าง (ร้อยละ 47.0) ผู้สอนใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นบางครั้ง (ร้อยละ 61.5) ผู้สอนมีการเชื่อมโยงการเรียนการสอนเข้ากับการวิจัยหรือการบริการวิชาการบ้าง (ร้อยละ 57.4) ผู้สอนเปลี่ยนแปลงวิธีการและเน้นการปฏิบัติบ้าง (ร้อยละ 53.3) ผู้สอนใช้วิธีการประเมินที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้และอิงพัฒนาการของผู้เรียน โดยใช้วิธีการประเมินที่หรือมากกว่า 3 วิธี/3 ครั้ง (ร้อยละ 59.5) และผู้สอนได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนหรือปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนอย่างไม่ต่อเนื่อง (ร้อยละ 59.5) ในส่วนของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดหาอาจารย์หรือเตรียมความพร้อมด้านอาจารย์ผู้สอนมีความพร้อมระดับหนึ่ง (ร้อยละ 59.5) การเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความสมบูรณ์ระดับหนึ่ง (ร้อยละ69.4) การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเป็นการบริหารปกติทั่วไป (ร้อยละ 73.1) ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย/วัตถุประสงค์การศึกษาบ้าง (ร้อยละ 58.3) มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนบางครั้ง (ร้อยละ 68.5) มีการเชื่อมโยงการเรียนการสอนเข้ากับการวิจัยหรือการบริการวิชาการบ้าง (ร้อยละ 80.6) ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและเน้นการปฏิบัติบ้าง (ร้อยละ 61.1) และใช้วิธีการประเมินที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้และอิงพัฒนาการของผู้เรียน 2-3 วิธี หรือประเมิน 2-3 ครั้ง (ร้อยละ 66.7)

4. อาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาหรือวิชาเอกบ้าง (ร้อยละ 65.6) นักศึกษามีความประพฤติหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมกับความเป็นนักศึกษาในระดับปานกลาง (ร้อยละ 59.5) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วมีความรู้ความสามารถ ทักษะการทำงาน หรือ คุณลักษณะเป็นที่พึงพอใจแก่ผู้ใช้บัณฑิตในระดับหนึ่ง (ร้อยละ 61.5) และหลักสูตรสาขาวิชาได้จัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาเพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพบ้าง (ร้อยละ 59.4) ในขณะที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ เห็นว่าคุณภาพนักศึกษา/บัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับกลาง (43.83) และเห็นว่ามหาวิทยาลัย/คณะ/สาขาวิชาได้จัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาเพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพมาก (45.21) ในส่วนของนักศึกษาเห็นว่านักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาหรือวิชาเอกบ้าง (ร้อยละ 68.5) มีความประพฤติหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมกับความเป็นนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 55.6) นักศึกษา/บัณฑิตมีความรู้ความสามารถ ทักษะการทำงาน หรือคุณลักษณะเป็นที่พึงพอใจแก่ผู้ใช้บัณฑิตในระดับหนึ่ง (ร้อยละ 66.7) และสาขาวิชาได้จัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาเพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพบ้าง (ร้อยละ 63.0) อย่างไรก็ตามผู้ปกครองเห็นว่าสาขา วิชา คณะ และมหาวิทยาลัย ควรพัฒนานักศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านการบริหารจัดการ ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.60) และควรพัฒนานักศึกษา ด้านความรู้ความเข้าใจหรือสามารถทางวิชาการตามวิชาเอกและด้านการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการพัฒนาการทำงานในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.20)

คำสำคัญ : การประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ABSTRACT

This research aimed to evaluate the curriculum in term of development processing, the curriculum implementation and the suggestions to improve the curriculums. The samples were 360 teachers, students, business men, and student parents. The instrument of this study was an interview. The statistics used in data analysis included percentage, means ( ), standard deviation (S.D.).

The findings revealed that:

1. Most teachers (65.5%) viewed that the development of opening and closing curriculum system of the university was clear while a few teachers viewed it was unclear. Most of them (62.1%) understand the processing of curriculum development and viewed that the curriculum document making for the university's approval was unclear while the minority of the teachers (8.4%) did not understand.

2. The teachers viewed that the factors of the curriculum were more obviously clear or more complete. Those consist of the curriculum objective (42.7%), the content of the general courses (45.8%), the content of the major subjects (55.3%), and the guideline of instruction (37.0%). Moreover, they thought that the participation of curriculum development and the instruction of the community or society was at high level (11.5%).

3. According to the opinion of most teachers, it was found that the providing teachers or the teacher preparation was at a level (59.4%) and that the preparation of the places and materials for teaching and learning was incomplete (15.2%). The administration in the places to support teaching and learning was viewed to be general (55.3%) and the distributing the curriculum information and the recruits for new the student admission was common (69.7%). The teachers had some understanding

in the purpose and the objectives of education (47.0%) and they sometimes used new technology and innovation for learning and teaching (61.5%). They sometimes integrated their teaching with the research and academic service (57.4%) and they sometimes changed their teaching and focused on students' practicing (53.3%). They used 3 methods/3 times to evaluate the learners' learning according to the learning condition and the development of the students (59.5%) and they sometimes conducted action research to improve their teaching (59.5%). For the perspective of the students, it was found that most students viewed that the teachers were prepared in teaching for a level (59.5%), places and materials were provided for a level (69.4%) and the administration to facilitate instruction was general (73.1%). The teachers were viewed to have some knowledge about education objectives (58.3%), to use technology and teaching innovation for sometime (68.5%), to integrate instruction with academic service and research for sometime (80.6%), to use multi teaching methods (61.1%), and to use 2-3 evaluation methods for students' development (66.7%).

4. The teachers viewed that students had some knowledge and academic ability in their major (65.6%) and that they had appropriate behaviors at moderate level (59.5%). The graduates were viewed to have potentials as needed and satisfied for employers at a level (61.5%) and the programs had arranged some activities to develop students' characteristics (59.4%). In the perspectives of students' parents, the quality of the students was at moderate level (43.83 %) and the university/ faculties/programs had arranged many activities to develop students' characteristics (45.21%). In the students' perspective, students had some knowledge and academic ability in their major (68.5%) and that they had appropriate behaviors at moderate level (55.6%). The students/graduates were viewed to have potentials as needed and satisfied for employers at a level (66.7%) and the programs had arranged some activities to develop students' characteristics (63.0%). However, the parents wanted the university / faculties / programs to arrange more activities to develop students' affective and management domains at high level ($\overline{X}$ = 3.60) and to develop students' academic potentials and the ability to apply knowledge to develop their working at moderate level ($\overline{X}$ = 3.20).

Keyword : assessment course, Phetchabun rajabhat university